

Magnetogram ni avtoriziran!

MAGNETOGRAM POSLANSKIH VPRAŠANJ IN ODGOVOROV PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE NA 17. REDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA

Ljubljana, 25. maj 2020

Predsednik vlade Janez Janša je na 17. redni seji Državnega zbora odgovarjal na ustna poslanska vprašanja, ki so jih zastavili Jani Möderndorfer (LMSŠ), Jani Prednik (SD), Violeta Tomić (Levica) in mag. Marko Pogačnik (SDS).

JANI MÖDERNDORFER (PS LMSŠ): Hvala lepa. Predsednik vlade radi naštevate seveda iz minulih dveh mesecev vladanja dosežke te vlade. Lahko se strinjam, da so rezultati, bom rekel krize, ki smo jo imeli v zadnjih dveh mesecih celo delno po številkah tudi uspešni. Seveda pa to več ne kaže, kar se tiče javnih financ in pa seveda tudi same gospodarske situacije. Zato si dajmo pogledati, preden postavim vam predsednik vlade vprašanje, seveda dejstva, na katerih danes smo.

Prvič, izdatke državnega proračuna povečujete za dve milijardi evrov oziroma za petino? Aprilski upad pobranih davkov in dajatev je 25 odstoten. Javni dolg zvišujete kar za 16 odstotnih točk. Epidemija je pognala števec brezposelnih v nebo in smo samo v zadnjih dveh mesecih na 14 odstotnih točkah več kot smo bili pred tem. Torej 10 tisoč 800 delovnih mest je izgubljenih. Likvidnostna posojila s poroštvom države za zdaj nimajo pravzaprav praktično nobenega resnega učinka. Zdravstvena blagajna napoveduje za 129 milijonov minusa. Priča smo zgodovinski zadolžitvi, ki je sicer upravičena, a klujuva dvom in ustreznost samih korakov in pa vrstnega reda in pa učinka, ki ga bomo šele sledili. In tisto, kar je seveda najbolj pomembno, tudi vaša napoved, da bomo naslednje leto praktično že na 2% gospodarske rasti od nule. Mi razložite, kako bomo seveda dvignili napovedan 8% padec gospodarske rasti, kakršne Slovenija ni imela niti v najhujših časih krize.

Zato vas predsednik vlade sprašujem naslednje, povejte mi, kateri bodo tisti ukrepi, ki jih bomo zaznali tudi v proračunu, ki ga boste seveda pripravili? Ne mi pripovedovati ukrepe, ki smo jih sprejemali v Državnem zboru kar se tiče korona 1, korona 2, ker jih tukaj vsi zelo dobro poznamo. Kaj so konkretni gospodarski ukrepi, ki se bodo poznali in odrazili tudi v proračunu za naslednje leto in pa seveda, da bomo pognali gospodarstvo. Namreč ukrepi iz korona 3 govorijo samo o enem delčku gospodarstva, nikakor ne o tistem gospodarstvu, ki bo še na tapeti in tukaj bi prosil za vaš odgovor. Hvala.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa za vprašanje, je tehtno. Podatke v smislu napovedi, ki jih navajate niso moje napovedi, to so pač napovedi institucij, ki se s tem ukvarjajo. Vlada ne gleda v zrak in potem iz zraka potegne neke številke. So napovedi našega Urada za makroekonomske analize in razvoj, so napovedi IMF in so napovedi Evropske komisije. Tista napoved, ki je nekje na sredi, tukaj je napoved Evropske komisije, da bo Slovenija letos beležila padec bruto domačega proizvoda okrog 7 odstotkov, kar je približno na povprečju Evropske unije.

Ta napoved temelji na dejstvu, da ima Slovenija pretežno izvozno gospodarstvo in če pada povpraševanje na evropskih trgih, pada tudi seveda potreba po tem, kar mi proizvajamo in izvažamo na te evropske trge. S tega vidika vlada jemlje to napoved za bolj ali manj realno, glede na to, da je z evropsko statistiko tako, da je v glavnem, bom rekel pred našo in tukaj nas čaka neka manjša naloga v smislu boljše organiziranosti kar se tiče pridobivanja podatkov doma, da ne bomo capljali za evropskim povprečjem. Ampak to samo mimogrede.

Imate tudi prav, da na podlagi teh protikorona paketov, ki so bili doslej sprejeti in tudi tega, ki ga imate že 4 dni na poslanskih klopeh, ni možno načrtovati neke velike rasti prihodnje leto, ker so to pač paketi za blaženje posledic krize, ki jo je povzročila epidemija pri nas oziroma pandemijo v svetu in še posebej v Evropi in od teh trgov smo najbolj odvisni.

To so ukrepi na podlagi katerih računamo, da bo pač Slovenija ohranila potenciala, s katerimi lahko naslednje leto rastemo in napoved za naslednje leto ni napoved vlade, mi smo samo ponovili napoved Evropske komisije. Je javno objavljena, Evropska komisija napoveduje za letos nekaj desetink odstotne točke večji padec od 7 procentov, naslednje leto pa skoraj enako rast. In v tej napovedi tudi piše, da predvsem zaradi ukrepov, ki jih je Slovenija sprejela v smislu tega, da skuša ohraniti kupno moč in blaginjo prebivalstva in potenciala gospodarstva in na podlagi tega kar pač napovedujemo, da bomo storili. Zdaj, kateri so tisti ključni ukrepi? Enega od ključnih zakonov, ki ni tretji koronapaket, je pa nekje nadaljevanje tega, tudi že imate nekaj dni na poslanskih klopeh, to je Zakon o odpravljanju ovir za pomembne investicije.

V Sloveniji trenutno po podatkih Ministrstva za gospodarstvo stoji oziroma je v času, ko smo prevzemali vlado ob začetku epidemije, stalo okrog 400 investicij oziroma projektov. Mnogi od teh projektov so imeli zagotovljene vire financiranja, produkti, ki naj bi se tam proizvajali, če bi se tej programi in projekti uresničili, so imeli svoje kupce, se pravi svoj trg, je pa vse stalo zaradi tega, ker je pač Slovenija država, ki ima največ predpisov na glavo prebivalca na svetu, najbrž ne samo v Evropi. In s tem zakonom, ki ga boste, upam, obravnavali in sprejeli v kratkem, se pač za pomembne projekte določajo prioritete, pri tem kako se spravijo skozi postopke in računamo, da če to zaženemo in za veliko teh projektov je enak prostor tudi še po epidemiji kot je bil prej, bo to vplivalo na gospodarsko rast v odstotkih, ne v desetinkah ampak v odstotkih, brez tega, da bi bilo za to potrebno zagotoviti kakršnakoli bistvena dodatna sredstva iz zadolževanja. Računamo pa, da bomo tudi z odpravo drugih birokratskih ovir bistveno pospešili rast v prihodnjem letu.

JANI MÖDERNDORFER (PS LMŠ): Seveda kot običajno nisem dobil odgovora. Mene zanima proračun, saj sem bil zelo jasen v vprašanju. Kaj se in kako se bo to poznalo v proračunu. Danes govoriti o investicijah. In kako se bo to poznalo v proračunu. Danes govorite o investicijah, za katere v bistvu pravzaprav večina v tem Državnem zboru niti ne ve, katere to so, pa vemo, da potrebujemo tudi dodaten denar. Kaj to pomeni, novo zadolževanje? Še posebej ob zavedanju, da vsi tukaj notri zelo dobro vemo, da proračun, ki smo ga sprejemali v lanskem letu, ga pravzaprav ni več. Ga ni več, predvsem zato, ker so se razmerja spremenila. Spremenila so se razmerja tudi v načinu samega poslovanja tega proračuna. Veste, da Vlada po 12. členu Zakona o intervencijskih ukrepih na področju javnih financ, pravzaprav omogoča tej vladi, da lahko kadarkoli, kakorkoli razporeja sredstva in da v bistvu bi želeli imeti en sam odgovor.

Ali bo ljudem – ker iz teh bonov vemo vsi, da se nič ne bo dalo v lonec vreči pa nič skuhati – glede na to, kakšne so številke in kaj bo seveda sledilo. Ali bodo sledili rezi in zmanjševanja na različnih programih, predvsem na področju sociale in pa kako bomo seveda reševali problematiko tudi na področju zdravstva, ki nas čaka? Kajti, če imamo premalo prilivov in več izdatkov in po vaše jih bomo imeli, ker bomo zagnali investicije – ne vem sicer še vedno kakšne – verjamem, da bo zakon zanimiv, pa vendar kako se bo to odražalo na proračunu? To je ključna zadeva, kajti danes lahko sicer govorimo katere organizacije in inštitucije napovedujejo gospodarsko rast, ampak dejstvo je, da so

to naše institucije in institucije, katere sem omenil, 8-odstotno rast, UMAR pa napoveduje po najslabših ocenah celo še slabo rast, to je 15 % minusa, kar pomeni seveda bistveno, bistveno slabšo sliko. Zato prosim za odgovor.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa. Glejte, jaz sem tukaj že nekajkrat povedal, da so te napovedi delane na podlagi ocen posledic, ki jih lahko naredimo. Če se epidemija eventualno v drugem valu ponovi v enakem ali hujšem obsegu kot je bila spomladi, potem lahko špekuliramo kakšne ukrepe bo potrebno še sprejemati in kakšna bo nova javnofinančna normalnost v Sloveniji in Evropi. Ampak delamo na tem, da se to ne bi zgodilo oziroma, da bomo val obvladan na samem začetku brez tega, da bi bilo potrebno javno življenje in del gospodarstva ustavljati.

Kar se pa proračuna tiče, spoštovani gospod poslanec, je pa tako, več je projektov, kjer se proizvaja nekaj kar se lahko prodaja, se pravi kar trg potrebuje, več davkov se od tega pobere, več ljudi je tam zaposlenih, več ljudi lahko poskrbi zase in pomaga še drugim. Več je novih delovnih mest, manjši je pritisk na socialne transferje. Več ljudi dela, več ljudi prispeva v skupno blagajno in seveda, če je pritisk na druge javne blagajne manjši, potem seveda ni treba iz proračuna financirati pokojninsko ali pa zdravstveno blagajno. Ta računica je zelo, zelo preprosta. In kar se tiče investicij v zdravstvu. V teku so pogajanja za sklad za obnovo, ki bo nek pridružen projekt prihodnjemu sedemletnemu evropskemu proračunu. V tem skladu za obnovo bodo sredstva za investicije v zdravstvene sisteme držav članic Evropske unije prioriteta in delamo na tem, da si bomo izpogajali čim več teh sredstev. S tega vidika to, da nam Evropska komisija napoveduje nek evropsko povprečen padec bruto domačega proizvoda v letošnjem letu, pač pomeni, da alokacija teh sredstev približno na povprečju Evropske unije, ker bo to kriterij nekega drugega delujočega instrumenta kot je sedemletni evropski proračun, praktično ni. Tako da del teh sredstev, ki naj bi vsaj deloma predstavljali, naj predstavljajo tudi subvencije / *nerazumljivo*/ ne samo posojila. Kar bo posojil pa po ugodni obrestni meri, bo pomagalo drugim državam članicam, pa tudi Sloveniji, zato da tako blaži posledice te krize zaradi epidemije, kot tudi da hitreje zagotavlja pogoje za rast In večja je rast, več je denarja v proračunu za vse potrebe. Zaradi tega vlada ne načrtuje kakšnih bistvenih rezov v prejemke ljudi.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS LMŠ): Danes je nehvaležno pričakovati, da bo predsednik vlade v petih minutah lahko razložil kakšni bodo te nove, kakšna bo ta nova prihodnost glede na to, da se je po tej krizi dvomesečni praktično marsikaj postavilo na glavo.

In kar je še bolj pomembno, pa je, da je danes v svojem odgovoru nanizal vsaj pet različnih razlogov zakaj je potrebno opraviti splošno razpravo preden sploh pridemo do proračuna. Prvič, zato, da ugotovimo tudi kakšne so te znamenite investicije - ali so to investicije, ki so tudi v interesu Slovenije? Ker nismo slišali podrobno za kaj gre. Potem pa seveda o vseh teh načrtih, za katere pravzaprav slovenska javnost pravzaprav sploh ne pozna in niti ne ve, kako bomo do tega prišli.

Še posebej zato, ker v politiki je več jasno in znano naslednje. Zelo jasno in lepo je povedati kaj se bo zgodilo čez en mesec, čez pet mesecev in čez eno leto in potem seveda dober politik zna zelo dobro razložiti zakaj se vse to ni zgodilo. Zato mislim, da je nujno potrebno, da se opravi splošna razprava. Hvala.

JANI PREDNIK (PS SD): Predsednik, hvala za besedo. Spoštovani predsednik vlade. Takoj, ko je pred dobrima 2 mesecema postalo jasno, da moramo zaradi javnega zdravja zaustaviti v naši državi vse nenujne dejavnosti, so ljudje dobro upoštevali vse vaše ukrepe, spoštovani predsednik. In predvsem to je reševalo naša življenja.

Ob sprejemanju prvih zakonskih paketov so se mnogi posamezniki, podjetja in tudi organizacije odzvali z vrsto konstruktivnih predlogov za omilitev posledic pandemije. In vas takoj na začetku

sprašujem, spoštovani predsednik, zakaj niste upoštevali mnogo od teh predlogov in zakaj so številni od njih ostali brez odgovorov, ne samo brez rešitev.

Kot prvi so bili prizadeti tisti, ki so vezani na zbiranja in srečanja. Ta je še 7. marca, torej 10 dni pred epidemijo, omejila Šarčeva vlada. 14. aprila vam je pisalo 27 glasbenih organizacij in festivalov. Do danes se jim je pridružilo še več kot 100, in citiram: »prepoved javnih zbiranj je privedla do prekinitve obratovanja koncertnih prizorišč in glasbenih festivalov, odpovedi nastopov in koncertnih turnej, zaprtja glasbenih trgovin ter številnih drugih ekonomskih dejavnosti. Pod vprašajem je preživetje posameznikov številnih poklicev – od skladateljev, glasbenikov, do redarskih služb in številnega drugega storitvenega osebja. Do danes ti niso prejeli niti odgovora, kaj šele rešitve. Še več, ukrepi, ki jih je sprejela vaša vlada, recimo čakanje na delo, se zanje končujejo«.

Zakaj, spoštovani predsednik, nimate posluha za te ljudi?

Pred dnevi so vam predstavniki Industrije srečanj napisali, spet citiram: »naša panoga sicer sodi v turizem, vendar so v njej subjekti registrirani za zelo različne dejavnosti in to panogo sestavljajo: agencije za organizacijo dogodkov, cateringi, kongresni poslovni hoteli, kongresni in razstaviščni centri, javni zavodi, ponudniki marketinških storitev ter ponudniki druge opreme in storitev za dogodke«. Tudi zanje ni bilo niti odgovorov, niti rešitev, seveda pa se njihove težave nadaljujejo oziroma se bodo verjetno stopnjevale.

In tudi danes ni videti, da bi vaša vlada kogarkoli od teh slišala. V zakonu, ki ste ga poslali v državni zbor, ni pomoči za turistični sektor razen bonov za hotelsko nastanitev in enomesečnega selektivnega podaljšanja nekaterih ukrepov, ki pa večini ne koristijo.

In za zaključek, spoštovani predsednik, zakaj ne poslušate teh predlogov? Zakaj določene izključujete in zakaj si ne prizadevate za dialog z njimi? Hvala.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, hvala lepa. S prvim in drugim protikorona paketom je bilo takšne ali drugačne pomoči v Sloveniji deležno milijon 300 tisoč ljudi. Ta trenutek bi Slovenija imela 250 tisoč več brezposelnih, če teh ukrepov ne bi bilo, tudi v teh sektorjih, ki ste jih naštevali. Nobene razlike ni bilo – vsak, ki je bil na čakanju, je prejel 80 % dohodka. Tisti, ki so samozaposleni, so dobili in še vedno dobivajo univerzalni temeljni dohodek prvič v zgodovini kriz te države. In kar se tiče turizma v prvih dveh paketih je bilo vrsto ukrepov, ki so pomagali tudi turizmu. V turizmu dela skoraj 60 tisoč ljudi. Če ne bi pomagali turizmu, bi bilo ta trenutek potem brezposelnih še 60 tisoč verjetno izključno iz turizma pa iz teh osnovnih turističnih dejavnosti. Res je, da je na ta sektor vezano še marsikaj in zaradi tega bo s tem, ko bodo bazične dejavnosti v turizmu oživele ali pa se oživljale, več dela tudi za tiste, ki opravljajo spremljevalno dejavnost. Vendar pa ne prej dokler pač za to ne bodo pogoji in Slovenija je med tistimi državami, ki lahko med prvimi sproščamo pogoje za to, da tudi dejavnosti, ki morajo ali pa ki živijo od tega, da organizirajo množične dogodke kjer je veliko ljudi, lahko živijo. Torej tudi v tem korona paketu je vrsta ukrepov, ki jim pomagajo. Zagotovo bo ostalo še nekaj segmentov, tam nekje konec junija bo verjetno dovolj čista slika. Nekaj segmentov prizadetosti v storitvenih dejavnostih, ki jim bo treba nameniti posebno pozornost, vendar vnaprej ugibati je relativno nehvaležno, ampak za enkrat nihče ni izpuščen, tudi iz teh sektorjev, poglejte, lahko mi poveste zdaj koliko, kako se je poskrbelo za vse te leta 2009, ko je bil padec bruto domačega proizvoda 8 % ali 9 %, koliko univerzalnih temeljnih dohodkov se je takrat razdelilo, koliko pomoči tistim, ki so bili na čakanju, koliko turističnih bonov ljudem, s tem, da je bila Slovenija takrat zadolžena mislim, da 22,5 %, danes smo bistveno manj, se pravi, prostor je bil ogromen.

Vse kar je šlo, je šlo v banke, ki ste jih potem poceni prodali. Zdaj pa skušamo pomagati tako, da pomoč pride do ljudi, neposredno tudi do gospodarstva, tam kjer je pa to bolj smiselno, pa preko ljudi do gospodarstva. Vi mi povejte kaj je boljše, ali da se recimo 100 milijonov evrov razdeli ljudem v

turističnem sektorju, ki sedijo doma, ne delajo, dejavnosti pač stagnirajo, objekti propadajo, ali da se ta denar razdeli ljudem, ki potem te objekte koristijo za svoj dopust, dejavnost živi, se lahko tudi razvija in če bazično turistična dejavnost deluje, deluje še marsikaj, živijo ponekod praktično cele regije od tega in jaz mislim, da je to kar dobra rešitev, stane pa enako.

Ob prejšnji gospodarski, finančni krizi se je dalo veliko denarja v banke, plačevalo se je tudi, skrajšan delovni čas oziroma brezposelnost, samo s temi ukrepi smo imeli najdaljšo recesijo v zgodovini oziroma med državami članicami Evropske unije. Tako da, čas je, da se nekaj od tega naučimo.

JANI PREDNIK (PS SD): Spoštovani predsednik vlade, hvala za odgovor. Sicer ste v svojem odgovoru nekoliko zašli, ampak okej. Zdaj, zavedam se jaz, pa zavedamo se tudi Socialni demokrati, kar smo tudi tekom sprejemanja vseh zakonov non stop ponavljali, da je bilo opravljenega veliko dela, sprejeta je bila vrsta rešitev, ki smo jih podpirali tudi Socialni demokrati, vsem nam je jasno, da vsega ni mogoče storiti takoj in v svojem izvajanju sem v bistvu skušal samo prijazno opozoriti na težave vseh tistih, ki jih vaši dosednji ukrepi niso naslovili in seveda apel, da jih bodo vaši prihodnji ukrepi naslovili. Recimo navedel sem primer vseh, ki so vezani na javne prireditve. Na njih, tukaj se lahko strinjava, predsednik vlade, temeljita slovenski turizem in gostinstvo, ki sta izredno prizadeta, pa to so le eni od primerov skupin, ki jih vaši ukrepi spuščajo in upam, da jih boste v prihodnosti naslovili. Je pa po mojem skromnem mnenju ključni problem v tem, da ljudje na svoje predloge ne dobijo odgovorov, vsaj tako nam tudi ljudje iz terena sporočajo. Vsi ti so se podredili vsem ukrepom, z njimi pa z vladne strani, enostavno ni komunikacije in ni odgovora. Strinjala se bova tudi v tem, da ljudje trenutno imajo resnične težave in da so dali vrsto dobrih predlogov, katere smo dali tudi Socialni demokrati in ostala opozicija, tekom sprejemanja in tu gre kritika, da je desna koalicija v Državnem zboru povozila popolnoma čisto vse amandmaje in če bi vsaj kakšnega sprejeli, bi verjetno kakšna težava že danes bila sprejeta. Tako da, vas predsednik še enkrat sprašujem, kako boste s temi okrepili dialog, ki ga sedaj ni bilo in kako jim boste pri prihodnjih rešitvah tudi pomagali, konkretno?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, ni res, da ni bilo dialoga. Za pripravo prejšnjega proti korona paketa je vlada ustanovila pet delovnih skupin, kjer so sodelovali vsi segmenti, tudi opozicija je bila vabljen, dobili ste osnutke predlogov, ki ste jih potem komentirali na tiskovnih konferencah. Imeli smo posebno delovno skupino, kjer je bilo vključeno tudi turistično gospodarstvo, tudi za pripravo tega tretjega protikorona paketa. Smo imel posebne sestanke s predstavniki turizma. Na sestanku, kjer so bili predstavniki zbornic, kjer sem bil jaz prisoten, smo o vseh teh stvareh govorili. Ni se možno sestati z vsakim podjetjem posebej, kajne. V Sloveniji je gospodarska, pa tudi storitvena dejavnost, organizirana v različne zbornice in z vsemi temi predstavniki smo sedeli, upoštevali številne njihove predloge, povedali pa tudi, kaj v tem trenutku, zaenkrat še ni možno, ker tudi ni natančne slike in tudi za nekatere stvari še ne vemo, kako se bodo lahko sproščale, glede na to, da je od trenutne epidemiološke slike, do tega, da se stanje 100% potrdi, pač treba počakat 10 ali pa 12 dni, pa še več faktorjev na to vpliva.

Za ta čas, ki ga še vedno želimo, do konca 31. maja, pa so vse te dejavnosti bile deležne enakih ugodnosti, kot vsi drugi. Nihče ni zaradi tega ostal brez dela, tudi če je bil samozaposlen, res pa je, da se določene dejavnosti niso mogle odvijati, ampak, tukaj pa seveda ne gre samo za organizatorje prireditev, kajne, tudi številne tovarne niso mogle delati, marsikaj ni potekalo in ta država nima toliko denarja, pa tudi, če si cel proračun sposodi, za letošnje leto, da se plača vse tisto, za kar nekdo misli, da bi lahko naredil, pa v tem času ni naredil, to je tudi neizmerljivo, kajne, so pač, lahko delale neke primerjave.

Torej, še enkrat, tisto, kar lahko naredimo je to, da blažimo posledice, da ohranjamo potencialne, kajne, tudi tovrstnih storitvenih dejavnosti, o katerih govorimo in to vlada dela. To se vidi iz Bruslja, vidi se to iz drugih prestolnic... Čas bo pokazal, da se to vidi tudi iz Ljubljane.

JANI PREDNIK (PS SD): Hvala za besedo. Ja, dejstvo je, da dialog zahteva, da se dva poslušata in na tem tudi gradita dialog, ne zahteva, da se nekdo popolnoma podredi in samo hvaležno sprejme, kar v tem primeru ponuja oblast in prav je, da so tudi ljudje do ukrepov oblasti kritični.

Veste, spoštovani predsednik vlade, vi ste tisti, ki lahko začnete z zgledom in nadaljujete z dejanji in kdor dvomi, sprašuje ali celo kritizira, ni vaš sovražnik, ampak vam v veliki meri želijo ljudje samo sporočiti, s čim so nezadovoljni in kaj je treba popraviti.

Jaz zato dajem postopkovni predlog, da se o odgovoru predsednika vlade opravi razprava na naslednji seji Državnega zbora. Hvala.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala za besedo. Moje vprašanje predsedniku vlade je popolnoma enostavno – gospod Janša, kdaj mislite odstopiti? Vsakič, ko ste na oblasti, državo obremenite s svojimi frustracijami, zgodbicami, starimi več kot 70 let, z agresivnimi napadi na vse, ki mislijo drugače ali si vas celo drznejšo kritizirati prvorazredno nedotakljivo božanstvo, po sistemu, kdor ni z nami, je proti nam. In zato niste državnik, mogoče ste ta potencial nekoč imeli, ampak ste se na žalost odločili vso svojo energijo investirati v razdor. V Sloveniji ni bilo in ni politika, ki bi tako polariziral javnost in ki bi tako razdvajal ljudi kot vi in ki bi pri ljudeh vzbujal toliko odpora, da so pripravljeni deset tisoči oditi na ulice samo, da bi se vas znebili. In vsakič, ko se pojavite na oblasti, Slovenijo za več let obremenijo korupcijske aфере, izginuli milijoni, vojno dobičkarstvo, od orožja v 90-ih, preko Patrij pred 10-imi leti in zdaj imamo zgodbo z maskami. Da o tem, kako si lastite državo in proračunski denar sploh ne govorim. In mislite, da lahko izsiljujete ljudi po sistemu, kdor je prejel pomoč od države ne bi smel protestirati ali karkoli reči.

Skratka, gospod Janša jezo, ki ste si jo nakopali, zanjo ste res sami krivi, kajti vaša oholost, sprenevedanje, cinizem, prezirljivost in vaš pogled na državljane kot da so vaši hlapci in vaša nedostojna in primitivna retorika je nevredna vaše funkcije. Zdaj seveda boste rekli, da ste edini sposobni voditi državo in da je vaša ekipa pokazala izjemne rezultate, pa naj se dotaknem tudi tega. Definitivno so vaš najvidnejši rezultat zadnjih dveh mesecev izginule desetine milijonov evrov, ki ste jih preplačali za maske, ventilatorje in ostali material. Samo za primer naj navedem, da je sosednja Hrvaška porabila 50 milijonov evrov, naša veliko manjša Slovenija pa 200 našega, ne vašega denarja. In ljudje upravičeno zahtevajo odgovore, kam je odšel ta denar, ki ga bodo odplačevali še naši vnuki. Ljudje zahtevajo tudi odgovor, zakaj ste korona krizo izkoristili za obračun z naravovarstveniki, s kulturniki za privatizacijo vodnih virov, narave zdravstvenega sistema, ki se je v času krize ravno zato, ker je javni pokazal za izjemno učinkovitega. In nenazadnje odgovarjati boste morali za genocid nad starejšimi, kajti kar 80 % žrtev COVID-a je iz domov za starejše, ki niso dobili ustreznega bolnišničnega zdravljenja. Hvala za odgovore.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To, kar je bilo prebrano, niti ne zahteva odgovora. Toliko neumnosti naenkrat je težko dati na papir, bom pa vedno branil vašo pravico, da to počnete.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Izjemno me veseli, da ste poudarili, da boste branili mojo pravico do drugačnega mnenja, kajti žal z vaše strani oziroma s strani vaših podpornikov ni tako. Pred nekaj dnevi sem dobila beli prah v nabiralnik. Najlepša hvala pošiljatelju. Skratka, želim vam tudi povedati, ker imam čas in dovolite, da govorim. Diskreditirate, prosim ne skačite mi v besedo, diskreditirate tudi ljudi, ki kolesarijo. Veste, zadnjič sem slučajno spoznala mladega gospoda, ki je naredile selfie s policajem. Zmerjate jih z lenuhi, zajedavci, kar je nedostojno. Ta isti mladi mož ima doma družino, dva majhna otroka in vstaja 4:15 vsak dan in me je prosil, da vam to povem. Zvečer, ko pride domov ob 19. uri nima moči, da bi svojega otroka dvignil v naročje in nedostojno je tako žaliti državljane in davkoplachevalce. Na cesto je šel kolesarit zato, ker si želi, da bi njegovi otroci živeli v Sloveniji in da bodo lahko ponosni nanjo. Policaj, ki je odreagiralo pravilno in ga je pridržal, ko ga je zaneslo, je tarča vaših napadov. Ta isti policaj je med svojimi kolegi izjemno cenjen, tudi sam je riskiral svoje lastno

življenje, ko je reševal osemletno punčko in na take se nedostojno spravljate. Glejte, kar želim povedati je, da je nedostojno za enega predsednika vlade, da se na tak način obnaša in da je v vojni z vsemi in potem se čudi, če ljudje odidejo na ulice. Skratka, prosila bom za še eno dopolnitev, kajti mislim, da se o tem moramo pogovoriti v Državnem zboru, prosim.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz sem pozorno poslušal, samo moram reči, da pojma nimam, o čem govorite. Očitno kolesarjenje samo po asfaltu ne pomaga ravno k treznemu razmišljanju, tako da bo treba malo v klance.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala. Ja, vidim, da se sprenevedate do konca in mislim tudi, da ste večkrat očitali, da vam grozi nekdo in mislim, da če pogledate slovar slovenskega knjižnega jezika, kaj piše pod janšizem, boste videli, da to ne pomeni grožnje vam osebno, temveč konec takim politikam, lažem, manipulacijam, razdvajanju, ne toleranci, sovražstvu, netransparentni porabi našega skupnega denarja in razgradnji vsega kar je gradnik civilizirane družbe, to je janšizem, ki je večino ljudi pognal na ulice in v popoln obup. In ker imam še malo minut, vam želim povedati, da kljub vašim prizadevanjem za spreminjanje dejstev se zavedate, da Slovenci nikoli nismo bili del varšavskega pakta in nikoli nismo bili za železno zavezo, nikoli in ravno zaradi tega smo vsakič v zgodovini dokazali, da smo sposobni in da smo pripravljeni ubraniti naše demokratične pravice. Zato vas, gospod Janša, pozivam, če vam je kaj do lepše prihodnosti za Slovenijo, če vam je do sprave, če vam je za boljši jutri Slovencev in Slovenk zakaj ne odstopite. Prosim, da se o tem opravi razprava na prihodnji seji Državnega zbora. Hvala.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani predsednik vlade! Slovenija sodi med najuspešnejše države na svetu v boju z epidemijo COVID-19. Vladi Republike Slovenije je s hitrim sprejetjem premišljenih ter učinkovitih ukrepov uspelo obvladati epidemijo koronavirusa hkrati pa ohranila socialno in gospodarsko stabilnost Slovenije. Zaradi hitre priprave obeh protikorona zakonskih paketov smo med socialno in gospodarsko manj prizadetimi državami. Prvi protikorona paket je bil namenjen predvsem ohranitvi delovnih mest in pomoči najbolj prizadetim skupinam prebivalstva, drugi protikorona paket pa je bil namenjen predvsem zagotavljanju likvidnosti gospodarstva in zvišanju povprečnin občinam. Pripravljen je tudi tretji protikorona paket. Z njim sprejemamo dodatne ukrepe za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19. Z najpomembnejšim ukrepom iz tega zakona, to je delnim subvencioniranjem skrajšanega polnega delovnega časa pa po mojem mnenju določamo tudi izhodno strategijo za čas po tem, ko bo epidemije COVID-19, ne samo pri nas temveč tudi v svetu, konec. Vendar pa se pri določanju ukrepov oziroma izhodne strategije soočamo z dvema neznankama. Prva je ta, da nihče ne ve kdaj bo epidemije v svetu konec, druga neznanka, ki je seveda povezana s prvo, pa je ta, da zaradi tega ni možno dokončno oceniti posledic te krize in na podlagi te ocene sprejeti ustreznih ukrepov oziroma strategije. Kakšne ukrepe in strategijo namerava ob teh neznankah v bodoče sprejemati vlada in kakšna je ocena uspešnosti in učinkovitosti sprejetih v protikorona paketu 1 in v protikorona paketu 2? Hvala.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa. Vseeno dva stavka na to, kar je bilo prej rečeno. Smrt janšizmu baje ni usmerjena proti konkretni osebi, v 30-ih letih prejšnjega stoletja so po Nemčiji kričali: »Juden raus« in so rekli, da ni proti nobenemu konkretno usmerjeno, potem so jih pa šest milijonov skurili v krematorijih. Toliko v zvezi s tem.

Kar se tiče vašega vprašanja je pa tako, da ukrepi, ki jih bo vlada sprejemala zato, da naslednje leto Slovenija ponovno raste, nastajajo. Niso bila vsa ministrstva v vladi enako obremenjena z neposrednim spopadom z epidemijo in določene priprave so bile lahko izvedene. Eden od teh rezultatov je v obliki zakona o odpravi ovir za pomembne investicije pred vami in je to ključna zadeva zato, da spustimo tiste potencialne, ki obstajajo. Se pravi, kjer so finančne sheme, kjer so prostori, kjer so programi in kjer so trgi za izdelke, ki bi jih lahko prodajali, pa jih ne, ker nekateri projekti leta čakajo na razna dovoljenja.

Zelo pomembno je tudi to, da vidimo znake, ki prihajajo iz okolja, kamor največ izvažamo. Evropska komisija bo ta teden predstavila nek program za pomoč pri okrevanju evropskega gospodarstva po epidemiji. Ne bo se slučajno ta program imenoval zeleni program. Kar pomeni, da se bo poskušalo tudi s tega mesta spodbujati določena prestrukturiranja v industrijski oziroma gospodarskih panogah, ki so bila nekje na razpotju že pred samo epidemijo. Če povem za primer, v Sloveniji mislim da več kot tisoč podjetij dela za evropsko oziroma svetovno avtomobilsko industrijo. Nekateri malo, nekateri veliko, nekateri pretežno, skratka smo zelo vpeti v to proizvodnjo. Več držav trenutno, nekatere bodo to ta teden najavile, razmišljajo o subvencioniranju nakupov hibridnih ali pa električnih avtomobilov. To zahteva masovno prestrukturiranje v teh panogah in vlada namerava z ukrepi, ki so ji na voljo, ki so vladi na voljo, pa tudi s tem, kar se bo dalo narediti v okviru teh evropskih programov, izrazito podpreti te reformne ukrepe za prestrukturiranje, ker je to pač prihodnost. In tisti, ki bo tukaj zaostal, ne bo zaostal zaradi korone, ampak zato ker teh signalov enostavno ne vidi.

Ta debata je recimo zdaj zelo živahna ob nekaterih zahtevah avtomobilske industrije, zato je vlada že v tretji paket vključila tudi možnosti dodatnega kreditiranja, ugodnega kreditiranja preko SID banke, prestrukturiran v avtomobilski industriji oziroma te programe bomo v prihodnosti še razširili za vse, ki bodo nekako izpolnjevali te pogoje iz tega zelenega načrta Evropske komisije. Ključno pa je seveda, da ustvarjamo okolje in to je, pač tukaj so problemi, ki jih ni prinesla epidemija, ampak obstajajo v Sloveniji že dolgo, kjer je podjetništvo zaželeno, kjer se podjetnike, kjer se podjetnikom ne grozi, kjer se jih ne imenuje za izkoriščevalce in tako naprej, ampak kjer se ve, da denar ne raste na drevesu, da ga je potrebno ustvariti in da vsak, ki je podjetnik, ki skuša zagotoviti, da neki programi shodijo, zaposluje nove ljudi, prispeva k družbeni blaginji. In zato, da odpravimo te ovire, je vlada ustanovila tudi strateški svet za debirokratizacijo in računamo, da bomo število teh ovir, ki dušijo še posebej male podjetnike v Sloveniji, bistveno znižali oziroma bistveno zmanjšali že do konca tega leta. Računamo, da bo na ta način veliko tega kar je potencial, pa se ne ve, ljudje ne vedo ali bi začeli te programe v Sloveniji ali bi iskali kakšno boljše okolje, tisto kar bo odločilo, da se ostane doma.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Ja, spoštovani predsednik vlade, hvala za odgovor. Zdaj zato, da Slovenija ohrani položaj države, ki je najuspešnejša v boju z epidemijo Covid-19 v Evropi in zato, da lahko Slovenija stopi po poti hitrega gospodarskega okrevanja, je po mojem prepričanju poleg čiste epidemiološke slike, potrebno ohraniti tudi ugled Slovenije. Vendar pa se ugled Slovenije ruši s strani številnih deležnikov. Od opozicije, ki z umetno ustvarjeno afero nabave zaščitnih mask brutalno obračunava z vlado in jo ruši v enem od najtežjih časov za Slovenijo, preko nekaterih medijev, ki z lažnimi novicami kot je bila ta, da upokoje ne bodo dobili turističnih vavčerjev, zavajajo in vznemirijo slovensko javnost, do demonstracij skrajnih levičarskih skupin, s katerimi se ogroža javno zdravje in katere vodijo in usmerjajo skrajni levičarski politiki. Kako se lahko vlada na to odzove? Hvala.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, v svetu vseeno ne glede na vse to, kar ste navedli, najbolj odmevajo realne stvari. Ko je vlada prejšnji teden na podlagi epidemiološke slike ugotovila, da lahko s koncem tega meseca, če se ta slika v tem času ne poslabša, razglasimo formalno konec epidemije. Ker imamo na dan nekaj primerov ali pa nič primerov novih okužb je – ne ta novica – ampak podatki o tem, kje je Slovenija, kakšno sliko smo imeli zadnjih 14 dni in v primerjavi z drugimi državami, obšla svetovne medije. Prejšnji vikend je bilo 24 tisoč objav, kolikor se je dalo ugotoviti z brskalniki s to novico. Ni pisalo, da Slovenija misli, da je konec epidemije, ampak so bile predstavljene številke, ki to dejansko dokazujejo. In moram reči, da nihče ni podvomil v slovensko stroko, da tukaj ne navaja pravih števil.

In zaradi tega je bilo seveda ogromno omemb Slovenije v pozitivnem smislu, kar samo po sebi prispeva k temu, da se bodo tudi tujci, ko bodo za to nastali pogoji, vračali ali pa obiskali naše turistične destinacije in seveda to ni nepomemben dejavnik pri odločitvi tistih, ki v tem trenutku iščejo

nove lokacije za preselitev proizvodnje in to ne samo medicinske ali pa zaščitne opreme, ampak številnih drugih kritičnih artiklov iz Azije v Ameriko ali v Evropo. Jaz mislim, da ni denarja, ki bi ga lahko dali katerikoli svetovni piar agenciji za tako dobro sliko v državi, kot jo je ustvaril naš uspeh v boju z epidemijo. In to... prišle so številne čestitke od drugod.

Mogoče je to celo preveč vplivalo na nekatere pri nas, ki mislijo, da je pa zdaj že vsake nevarnosti konec in da previdnost za naprej ni potrebna. Zdaj se tudi iz številnih strokovnih krogov iz drugih držav obračajo na nas z vprašanji in primerjajo, kateri so bili tisti ukrepi, ki so omogočili, da je Slovenija brez tega, da bi razglasila izredno stanje, vojno stanje, policijsko uro kot so delali drugi, pač prišla do takšne slike. Zdaj enotna ugotovitev je, da sta dva razloga za takšno stanje. Prvi je ta, da smo se pravočasno odločili za pravilen nadzor širjenja okužb, čeprav smo bili zato kritizirani takrat. Drugi razlog pa je v tem, da so bili ukrepi sprejeti pravočasno in da so jih ljudje upoštevali.